

С т а н о в и щ е

по хабилитацията за доцент на Гл.асист. Ивайло Шалафов на тема: “Йерархичност и порядък -изследване върху историята, традициите и практиките на Църковния протокол”.

Шифър 2.4. -Религия и теология

Гл.асист. Ивайло Шалафов е представил за хабилитация като доцент за “историята, традициите и практиката на Църковния протокол”. Съчинението му е твърде обемисто - 374 страници.

Още в началото на моето становища по хабилитационния труд на Гл.асист. Ивайло Шалафов искам да изкажа задоволството си от темата, която той е избрал за своето съчинение. Тя, както сам той се изразява, е “нещо ново за българската православна наука”. (с. 5). При положение, че вече тази наука е влязла в Учебните планове на богословските факултети в Русия, Румъния, а може би в Гърция и Сърбия, то негово изследване, според неговия израз, е “пръв опит за “популяризиране и изучаване на науката за Църковния протокол в БФ у нас!” (с. 5.).

Приветствам избора на Гл. асист. Ивайло Шалафов за сполучливия избор на тема за своята хабилитация.

Вярно е, че дисциплината “Йерархия и порядък - изследване на върху историята, традициите и практиките на Църковния протокол” има интердисциплинарен характер между Историята на Църквата, Църковното право, Литургиката и някои др. богословски науки, но чини ми се, че с така бързото развитие на информационните технологии в света, въвеждането на една такава дисциплина в Учебния план на БФ е наложителна и необходима.Приветствам това решение на БФ!

Сега по структурата на съчинението.

Хабилитацията на Гл. асист. Ивайло Шалафов, както вече казахме, обхваща 374 печатни страници. Той има добре оформен външен вид.

Структуриран е както следва:

1. Предисловие (с.5).
2. Въведение (с.7 - 18).
3. Разработка на темата в 9 глави .(с.19-355)
4. Списък на съкращенията (с.356)
- 5.Използвана литература (с. 356-374)

По отношение структурирането на хабилитацията на Гл.асист. Ивайло Шалафов имам да направя следните организационни и технически бележки.:

1.Заглавието на хабилитацията “Йерархичност и порядък - изследване върху историята, традициите и практиките на Църковния протокол” следва да се прецизира “Йерархичност и порядък в Православната църква”. Подзаглавието “Изследване върху историята,

традициите и практиките на Църковния протокол⁴” да се прехвърли на втората заглавна страница. в скоби!

2.Вместо “Предисловие” (с.5) - твърде старо понятие, да се изпише “Предговор”!

3. Вместо “Въведение” (с. 6) - да се изпише, “Увод” Следва да се избягват тези стари възрожденски понятия, макар че някои автори все още продължават да ги ползват.

Що се касае до изписването на отделните глави в изложението на дисертацията, предлагам някои от тях да се прецизират както следва:

1.Гл.4 “Църковна хералдика” да се допълни в скоби “Църковна символика” или да се изведе под черта! В противен случай понятието “хералдика” остава непонятно за широкия читател!

2.Същото се отнася и да гл.5 “Църковна фалеристика” - “Църковни отличия” да се изведе под черта!

3.. Предлагам § 4 от гл. 5 - “Архонтски статут на Православната църква” от гл. 5 да се прехвърли в гл.4, като се изпише “в Православната църква”!

Така всяка глава от хабилитацията ще има по 3 §. По този начин структурата на хабилитацията ще придобие един съвършен симетричен вид.

Сега по текста на хабилитацията!

Гл.1 - “Йерархичност на Православната църква” да се изпише “в православната Църква”! Материалът тук обхваща 3 въпроса:

1. Епископат, свещенство, диакония.

2. Облачение, символика, титалатура - (по скоро титулуване)

3. Инсигнии на Предстоятелите на Поместните православни църкви.

Материалът в тази глава е разработен задълбочено и обосновано. Нямам никакви бележки по разработката

Гл.2 -“Йерархически ред на БПЦ” - по-добре да се каже “в БПЦ”~ патриарх, православно митрополити, древлепросияли епископии, които се дават като титул на новоръкоположени епископи. Изложението в тази глава е обширно и задълбочено. Нямам никакви конкретни бележки по нея..

Гл.3 - “Църковна кореспонденция” - разглежда въпроса: за историята за кореспонденцията въобще от най- дълбока древност до днес, видове църковна кореспонденция - послания, комюнюкета, поздравителни адреси, служебни писма, телеграми, паметни записки и меморандуми, които се описват и коментират най- подробно.

Гл.4 - ”Църковна хералдика” - В тази глава се разкриват подробно въпросите за: църковните гербове, знамена, хоругви, печати и вензели, използвани в отделните автокефални и автономни Православни църкви. Материалът е добре илюстриран с фотокопия.

Тук трябва да се отнесе,като вече споменахме по-горе, въпроса за Архонтството в Църквата неговото развитие и състояние днес.

Гл. 5 - “Църковна фелеристика” (отличия). Тази глава от хабилитацията на Гл. асист. Ивайло Шалафов разглежда въпроса за ордените, раздавани в БПЦ - тяхното развитие и съдържание. Дава конкретно описание на всеки един орден.

Гл. асист. Ивайло Шалафов не е пропуснал да разгледа и въпроса за ордените и медалите, раздавани и в другите Поместни православни църкви. Материалът е добре развит и добре илюстриран

Гл. 6 касае въпроса за диптихите на отделните Поместни църкви - историческият им развой, ред в подреждането им, както и някои спорни въпроси по тях. Изложението е добре обосновано

Гл. 7 разглежда въпросите за устройството на отделните православни църкви - патриаршии, автокефални архиепископии и т.н. автономни църкви. Изложението е задълбочено и изчерпателно.

Гл.8. е посветена на междуцърковните органи, комисии - предсъборни съвещания и срещи на предстоятелите на Поместните църкви, както и въпроса за т.н. надюрисдикционен събор в БПЦ във връзка с възникналия в нея вътрешен разкол. И тук изложението добре обосновано.

Гл. 9 е посветена на светогорската монашеска република - Атон - от нейното развитие и съвременен състояние.

Най-общо за изложението на хабилитацията на Гл.асист. Ивайло Шалафов може да се характеризира като едно задълбочено проучване на поставените в нея въпроси. Авторът е използвал богата литература на латиница, и кирилица. Не са пренебрегнати и материали по Интернет. Цитирането е коректно и точно с някои дребни пропуски. Библиографията е подредена по азбучен ред.

В хабилитацията има много буквени грешки. Авторът използва доста чужди думи, които в скоби би трябвало да бъдат изяснени в скоби..

Специализираната терминология не е понятна за широкия читател.

Освен това на Гл. асист. Ивайло Шалафов искам да направя следните препоръки:

1. Да поработи повече върху езика и стила на работата си.
2. Да избягва дългите изречения с много вметнати изрази в тях, които замъгляват яснотата на израза. Дългата фраза не е свойствена на българската реч.
3. Да избягва прекалено дългите бележки под черта. Каквото има да каже - да се каже в изложението на хабилитацията.

Макар да има някои грешки и пропуски в работата си, Гл.асист. Ивайло Шалафов е изградил усет у себе си за научна работа. Няма съчинение, в което да няма пропуски.

Оценявам по достойнство работата му и го предлагам на Уважаемото жури да бъде избран за доцент по Шифър 2.4. - Религия и Теология.

6 ноември 2013 г.

(Проф. д-р Иван Денев)